

Ho vuahū na ó Poole túara nōn ho Kalasii kèrètīwa kuure yi

Vűahű túaró núhű

Ho vñahú mu lé o Poole túara ho nñ ho Kalasii kõhú kérëtíe wa kuure yi. Bío ó o yánkaa buera le Dónbeení bín-tente bín, á ba nùpuá búi dó mí sia o Yeesu yi (Bè-wénia 16.6).

Ba búi ló bueé bía le bía yínəní ba *zúifùwa ko ba kúio míten làa bío ho làndá bòráá mu. O o Poole túara ho vüahü nən ba yi le ba yí bè hón kàránló so yi, lé bío ho yí héhaa là a Yeesu *Krista bín-tente. O bía le bío ba dó mí sia o Yeesu yi, lé bün te bío ba térennanáa le Dónbeení yahó, ká yínəní bío ba bò ho làndá yi. O Poole nín-yání zéenía bío ó o Yeesu yánkaa vonnáa wo ó o wó a tonkaroo (1-2).

O Poole dĕn le Dónbeení vĕn-kia wán á zéenía le
yă dó mí sii o Yeesu yi, á wón n̄ kăní, ká yínōn̄ ba
zúifùwa làndá béró lé bío ò kăní 6ānsø (3-4).

Ho vúahú lii véení ó o bía le ba ko ba búa miten lón nùpuá na wi miten bío sii. Ba ko ba díá le le Dónbeení Hácírí dí 6a yahó, á ba à yí le mukõn-finle, á mún ñ warí míñ (5–6).

Le tènii

¹Inén Poole lé o Yeesu *Krista tonkaro. Mu yínɔ́ń nùpuá wó mi là a tonkaro, á í mún yí dín nlī woon wán á wóráa wo. Mu lé o Yeesu Krista là a Maá Dónbeení lé bǐa tonkaa mi, lerén Dónbeení mu na vènenia wo léra ba ní-hía tiahú. ²Mu lé inén lè wàn

zàwa na làa mi páanía wi ɓúenbúen lé warén wee túa ho vúahú na kà á à na minén kèrètiewa kuio na wi ho Kalasii kɔhú yi.

³ Le wàn Maá Dónbeení lè wa Núhúso Yeesu Krista à wé mí sāamu làa mia, à na ho héerà mia. ⁴ O Krista tà nòn míten á wó wa bè-kora séndíaró muiní yìla, á kānianáa wén ho zuia dímíná kohó na kà nii yi. Lé kà sii ó o Krista wóráa wàn Maá Dónbeení sii bío, ⁵ wón na ho cùkú bío sã yi hă lúlúio na jii mía yi. *Amiina!

Le Dónbeení bín-tente lée dà-kéni mí dòn

⁶ Bío mi pã le Dónbeení na von mia o *Krista sāamu pànká yi à mi yèrémáa bò bín-tente veere na bío yí bon yi fùafùa bèntín lée bío na vã mi làa sòobéé. ⁷ Mu yí máa zéení le bín-tente búi bínía wí, bùeé! Ba nùpuwa búi lé bía wee lùnka mi yilera, á wi ba yèrémá a Krista bín-tente. ⁸ Awa! Ká a búi, tàá warén wa bëere, tàá wáayi tonkaró búi khii bueé buera bín-tente búi na wi mí dòn làa dío á warén buera nòn mia, à wón bånsø à hă dánkáa yí. ⁹ Wa bía mu, á i pá bínía wee bío mu: Hen ká a búi ló bueé buera bín-tente na wi mí dòn làa dío mi tà bío, à bånsø à hă dánkáa yí. ¹⁰ Awa! Á mi so wee leéka le i wi à ba nùpuwa tà i bío lée, tàá lé le Dónbeení? Lé ba nùpuwa á i so wi à i bío wé sì yi le? Ká mu lé à wé à i bío wé sì ba nùpuwa yí, se i lá máa wé Krista ton-sá.

Bío ó o Núhúso vonndá o Poole wó là a tonkaró

¹¹ Wàn zàwa lè wàn hinni, le i bío bío kà na mia: Le Dónbeení bín-tente na á i buera nòn mia á yí ló nùpue cón. ¹² A le mún yínoń dèe na á i yú nùpue búi cón, tàá dèe na ó o búi kàránnna làa mi. Le bín-tente na á i wee bue lé o Yeesu *Krista mí bëere lé

yía zéenía le làa mi. ¹³ Mi yàá ná bío á ī kuio lá cannáa ba *zúifùwa làndá béró yi. I lá wee níiní le Dónbeení nípmu sänía làa sòobéε, á wi à ī búe mu núhū. ¹⁴ Ba zúifùwa làndá béró á ī lá henía bío po wa ninzàwa na ká. A bío á wàn maáwà bò henía á ī lá wee là hæcrè á po ba nùpuwa na ká. ¹⁵ Eε ká le Dónbeení màhā féra léra mi bàrá mí dòn ká i yàá dín yí ton. Le säämu na le wó làa mi lé bün bío yi á le vonnáa mi. ¹⁶ Le zéenía mí Za Yeesu bío làa mi, à ìnén bén biní zéení mu làa bía yí zü le Dónbeení. A ī dèenía hínən wà à ī yí tùara nùpue yi làa bío á ī wé. ¹⁷ I yàá yí van ho Zeruzaléemu á yí vaá mòn mín làa bía wó a Yeesu tonkarowà ló mi, à ī wà van ho Arabii kōhū, á dín bin binia guararáa ho Damaasi lóhó yi. ¹⁸ Lúlúio bío tñ bün mòn á ī wà van ho Zeruzaléemu á vaá züna a Sefaasi, á wó hã wizooní pírú hònú bñ làa wo. ¹⁹ O Yeesu tonkarowà na ká ó o búi á ī yí mòn ká yínən o Núhūso bñan za Zaaki. ²⁰ Le Dónbeení lé i seéràso, bío á ī wee túa á à na mia kà yínən sabéré. ²¹ Bün mòn á ī wà van ho Siirii lè ho Silisii kāna yi. ²² Eε ká ho *Zudee kēhū kérétíewa kuio màhā lá dín yí mòn mi. ²³ Bío ba ná mí dòn lé bío kà: «Yìa lá wee níiní wa sänía lé wón wāa wee bue le sñidéró bío na ó o lá wi ò o búe núhū». ²⁴ A ba wee khòoní le Dónbeení i bío yi.

2

O Poole lè ba tonkarowà na ká

¹ Lúlúio pírú náa bün mòn á ìnén là a Baanabaasi bò mín yòora ho Zeruzaléemu. I mún fó a Tiite bòráá.

² I tà yòora ho Zeruzaleemu, lé bío le Dónbeení zéenía mu làa mi le ï wé mu. I yòó dõn, á ba kérètíewa ya-díwá mí dòn lé bía á ï zéenía le bín-tente na á ï wee bue na bía yínɔ́ñ ba *zúifùwa yi bío nòn yi. Lé bío á ï lá yí wi à ho tonló na á ï sá khíina, làa híia á ï lá lan wee sá hã laà na kà wán à wé ton-káamáa.

³ O Tiite lé o kérèe ki nii, à ba yàá pá yí kíkää wo yi le o bè ho *kúiiró ländá yi. ⁴ Ká ba búi na le mí lé wàn zàwa à mu jøn yí bon, á sà míten zon wa tìahú, à loní bío ó o Yeesu *Krista wó á wa wiráa waten, bëra a na ba yèrémá wén wé lè ho ländá wobáaní.

⁵ Eε ká wa màhã yí tà yí nòn mu níi ba yi hùúu, bëra a na à le bín-tente túiá poni keń bín mi bío yi.

⁶ Ba kérètíewa kuure ya-díwá (bío ba karáa bío yi ciran mi, le Dónbeení yí máa hueeka nùpuá míñ yi), ba ya-díwá mu á yí kíkää mií le ï bíní bë bío búi mu wán. ⁷ Ba yàá züna le le bín-tente bue naló bía yínɔ́ñ ba zúifùwa yi bân tonló á le Dónbeení káràfáa mií làa bío le káràfáaráa ho o Piere yi le o bue le na ba zúifùwa yi. ⁸ Mu bon, yña wó ó o Piere lé o Yeesu tonkaró ba zúifùwa cõn, lé wón mún wó á ñlé o Yeesu tonkaró bía yínɔ́ñ ba zúifùwa cõn. ⁹ O Zaaki, là a Piere là a Zän, bán na ba wee lá lòn bòròbòròwa na buan ba kérètíewa búenbúen kuure dñíia á züna le lé le Dónbeení lè mí sääamu á káràfáa ho tonló mu mií. Lé bûn nòn á ba dá mí níní ìnén là a Baanabaasi yi á wa tèenía míñ yi, à zéení le ba tà wa bío, le ba lée dà-kéní làa wén. A wa le warén ñ va làa bía yínɔ́ñ ba zúifùwa cõn, ká ëarén ëèn ñ va làa bía lé ba zúifùwa cõn. ¹⁰ Bío ba

cà wa cōn séenía, lé à wa wé pa ɓa kèrèt̄iɛwa kuure n̄i-khenia b̄io. A ï b̄èn sòobáa Ȳten b̄ún wéró yi.

11 Ká pāahú na ó o Piere guara ho Antiosi lóhó yi, á ï zéenía o wékheró làa wo ba búenbúen ȳo yi.
12 Mu bon, pāahú na ɓa nùpuwa b̄úi na là a Zaaki zū m̄ín d̄in yí guara, ká a Piere mu wee pāaní dí lè wàn zàwa na yínɔ́ń ɓa *zúifùwa. Ká pāahú na á bán nùpuwa so ɓueé d̄en yi, ó o khú á yí m̄áa dí làa ba, lé b̄io ó o zána ɓa kèrèt̄iɛwa na wee hení ɓa zúifùwa ländá b̄io. **13** Wàn zàwa kèrèt̄iɛwa na lé ɓa zúifùwa mún zon o Piere mu b̄io yi. Hâri o Baanabaasi ɓa yàá pá cá dó mu yi. **14** Eε ká pāahú na á ï m̄ən à ɓa varáa yí térenna à héha lè ho tūiá poni na le Dónbeení bín-tente le mu koráa, á ï bía làa wo wàn zàwa búenbúen ȳo yi kà sii: «Ünén na lé o zúifù à ū wee ɓua Ȳten làa b̄ia yínɔ́ń ɓa zúifùwa b̄io sii à ū díá mu zúifùmu, á dà à wé kaka à kikánáa wàn zàwa na yínɔ́ń ɓa zúifùwa yi le ɓa ɓua míten lè ɓa zúifùwa b̄io sii?»

B̄ia le ɓa zúifùwa làa b̄ia yínɔ́ń ɓa kāniló b̄io

15 Warén na lé ɓa *zúifùwa tonnáa, wa yí mà yí dó bán bè-kora wérowà so na yínɔ́ń ɓa zúifùwa jii.
16 Eε ká wa màhá zū le mu yínɔ́ń o *Møyiize ländá béró wee wé ò o nùpuwa térenna le Dónbeení yahó, ká lé b̄io á bānsó dó mí sii o Yeesu *Krista yi. Lé b̄ún nɔ́ń á wa dóráa wa s̄ia o Yeesu Krista mu yí á à wéráa ɓa nùpuwa na térenna b̄io wa dó wa s̄ia wo yi b̄io yi, ká mu yínɔ́ń b̄io wa bò ho ländá yi. **17** Ká warén wi à wa téren le Dónbeení yahó o Yeesu Krista pànká yi, à lé b̄ún t̄in bínía wee wé wén lè ɓa bè-kora wérowà, se b̄ún so wee zéení le o Krista wee sá na mu bè-kora yi le? Bùeé dé! **18** Mu bon, hen ká ï yèrémáa bò ho ländá na á ï p̄á díá yi,

se bǔn wee zéení le ī síinía ī júhú íten. ¹⁹ Ho làndá bǐo dǎní yi, á ī ka lòn nùpue na húrun. A lé horén làndá mu jøn mún wó mu. Bǔn wó bëra a na à ī dàñ keń le mukānī yi le Dónbeenī bǐo yi. I ka lòn nùpue na páanía búaa ho *kùrùwá wán là a Krista. ²⁰ I mukānī wi bǔn bon, ká ī wāa yí te íten, o Krista mí bëere lé yěa wi mi. Le mukānī na á ī wi yi hā laà na kà wán á ī wi yi ī siidéró o Krista yi bǐo yi, wón na wara mi, á tà nən míten ī bǐo yi. ²¹ I yí dà máa pí le Dónbeenī sāamu na le wó làa mi bǐo. Mu bon, hen ká mu lá lé o Møyiize làndá lé hǐa wee wé ò o nùpue téren le Dónbeenī yahó, se o Krista húrun kǎamáa.

3

Ho Kalasiisa bōnbúmu bǐo

¹ Eee! Kalasii kōhúsa, mi so lée bōnbúwá le? Yia khà mia vīnía lée wée? O *Krista na búaa ho *kùrùwá wán bǐo jøn zéenía làa mia wéréméré. ² I ī túa mia làa bǐo dà-kéní: Bǐo mi yú le Dónbeenī Hácíri so lé bǐo mi tiíra ho làndá jii lée? Bùeé! Mu lé bǐo mi dó mi sǐa le Dónbeenī bín-tente na mi já yi. ³ Mi bōnbúra vaá bó bǔn yi le? Mi búakáa lè le Dónbeenī Hácíri, á lé hā laà na kà wán á mi wi mi dǐn mi kùrú pànká wán le? ⁴ Bǐo sá mia búenbúen so lée kǎamáa le? Bùeé! Mu yí dà máa wé kǎamáa. ⁵ Mi wa loń lon! Hen ká le Dónbeenī wee na mí Hácíri wən, á wee wé ho yéréké bǐowa mi tǐahú à le so wé mu lé bǐo mi wee bë o *Møyiize làndá yi lée, tàá lé bǐo mi dó mi sǐa le bín-tente na mi já yi?

Le Dónbeenī wee wé ò o nùpue téren le yahó

⁶ Bǐo ó o *Abarahaamu bǐo wóráa lé bǐo kà: «O dó mí sii le Dónbeenī yi, lé bǔn nən le càtío wo

là a nùpue na térenna le yahó.»* ⁷ Awa, mi wāa zūn bío kà: Bia dó mí sia le Dónbeení yi bán lé bia lé o Abarahaamu zàwa. ⁸ Mu fèra túara le Dónbeení bioní vúahú yi le bia yínəní ɓa *zúifùwa á le Dónbeení i wé á ɓa à téren le yahó ɓa siadéró le yi bío yi. Le bín-tente fèra túara a Abarahaamu dání yi á bía nòn wo yi: «Le Dónbeení á à dín ūnén wán á à wéráa mu bè-tentewà lè hā sǐwà ɓúenbúen.»† ⁹ Awa, á bia dó mí sia le Dónbeení yi á le è wé lè mu tentemu là a Abarahaamu mu bío síi. ¹⁰ Mu bon, bia wi ɓa bè ho ländá yi à kânínáa á hā dánkáa á à yí. Mu túara le Dónbeení bioní vúahú yi kà síi: «Le o nùpue na yí máa bè bío túara ho ländá vúahú yi ɓúenbúen féee à tií jii à dánkání.»‡ ¹¹ Mu lee kĕnkĕn, nùpue yí dà máa téren le Dónbeení yahó ho ländá na á bānsò bò yi bío yi, lé bío mu túara le Dónbeení bioní vúahú yi le «yìa térenna le Dónbeení yahó bío á bānsò dó mí sii le yi bío yi, wón á à kēn le mukāní binbirí yi.»§ ¹² Ho ländá béró bío yí cérá le sliidéró le Dónbeení yi. Ká yìa màhā wee bè bío ho ländá bò henía yi à tií jii, wón yìo á à wé lua ho pànká yi. ¹³ Hā dánkáa na lá jà wa júná yi ho ländá bío yi ó o *Krista fó bò míten wán wa lahó yi, á wa wi waten. Lé bío mu túara: «Le yìa ɓúaa le ɓùeñí wán à dánkání.»* ¹⁴ Bún wó béra a na à mu bè-tentewà na le Dónbeení dó mí jii le mí i wé là a Abarahaamu à bèneñ dā bia yínəní ɓa zúifùwa

* **3:6** Mi loń Bío júhú ɓúeñíi vúahú (Genèse) 12.3 † **3:8** Mi loń

Bío júhú ɓúeñíi vúahú (Genèse) 12.3 ‡ **3:10** Mi loń Ländá bío

zéeniló vúahú (Deutéronome) 27.26 § **3:11** Mi loń Habakuuki

vúahú 2.4 * **3:13** Mi loń Ländá zéeniló vúahú (Deutéronome)

21.23

6a páaníló là a Krista bío yi, à wa yí le Dónbeení Hácírí na le dó mí jii le mí ì na, wa siadéró le yi bío yi.

Ho ländá lè le jii déró bío

¹⁵ Wàn zàwa lè wàn hínni, mi wa héha mu lè 6a nùpuia bío. Mu bío na ó o nùpue le mí ì wé na ó o túara bàrá, ká mu héhaa lè ho këhú ländá, á nùpue yí dà maa yèrémá mu. ¹⁶ Lé kà síi le Dónbeení dó mí jii nòn o *Abarahaamu là a nònkaní yi. A mu nòn lé o Abarahaamu làa yìla nònkaní can wo yi á bío le Dónbeení dó mí jii le mí ì wé bío sâ yi. Mu yí túara le: «Làa bìa nònkaní can wo yi», à wâa keñ lè hâ boo. Mu túara le Dónbeení bioní vüahú yi le: «Yìa nònkaní can fòn», wón na lé o *Krista. ¹⁷ Awa! Á í wâa wee bío bío kà: Le Dónbeení bío na le le mí ì wé na le dó mí jii bío yi gó á ho ländá na guara hâ lúlúlio khíá-náa làa 6óní làa píru le jii déró mu móon yí dà maa khíní yi, tâa maa yèrémá le. ¹⁸ Mu bon, ká hâ kíá wee yí le Dónbeení c n ho ländá b r o p nk  yi, se hâ bío wâa yí l  bío le Dónbeení dó mí jii le mí ì wé yi. Á mu nòn lé bío le dó mí jii le mí ì wé á le d n w n w r aá mí s amu là a Abarahaamu.

Ho ländá b r o 6 n n uh 

¹⁹ Awa, á l e webio n n le Dónbeení b r a ho l nd ? Le b  ho b ra a na 6a nùpuia w  z n  mí w kher  f ua ho p ah  na á y la kh  te o *Abarahaamu yi g ue  ton. L  or n b o yi á le D nbeen  d  mí jii. Le D nbeen  tonkarow  na ho w ayi l  b a zéenía ho l nd . K  a n puie 6 l  l  y la mu d n w n w r a . ²⁰ K  mu l e n puie n l -k n  le mí ì w  mí b o, se o m k o m a ke  y la o   d n w n

yi. A le Dónbeení dén màhã lé lerén mí dòn, á le dó mí jii nòn. ²¹ Awa! Bǔn so wee zéení le ho làndá làa bǐo le Dónbeení dó mí jii le mí ì wé yí máa tà míñ yi le? Bùeé, hen ká làndá bùi lá dà wee na le mukānì 6a nùpuia yi, á hón làndá so pànká yi, á 6a lá dà à téren le Dónbeení yahó. ²² Ká le Dónbeení biónì vúahú yi á mu bía le mu bè-kohó pànká wi ho dímíjná nùpuia bùenbúen wán, bëra a na à bìo le Dónbeení dó mí jii le mí ì na bìa sia dó le yi à bìo sì 6a yi 6a siadéró o Yeesu Krista yi pànká yi.

Hã kìa na le Dónbeení dó mí jii le mí ì na wen

²³ Sáni à le siidéró o *Krista yi pâahú dã, à wa ka lè wa wi ho kàsó yi ho làndá níi yi, á pannáa ho pâahú na le Dónbeení ì wé á wa à zùn dén siidéró so. ²⁴ Ho làndá lé hìa wó wa paro fúaa o Krista bùenló, bëra a na à wa téren le Dónbeení yahó wa siadéró o Krista mu yi pànká yi. ²⁵ Hã laà na kà wán á le siidéró o Krista yi pâahú dõn, wa bìo wâa bînia mía o paro mu níi yi.

²⁶ Mu bon, mi bùenbúen lé le Dónbeení zàwa mi siadéró o Krista yi bìo yi. ²⁷ Minén bùenbúen na ho *bátèémù wó á mi páanía là a Krista á wâa ka lè mi zâ a Krista mu. ²⁸ Hueekaró wâa mía 6a *zúifùwa làa bìa yínòń 6a zúifùwa pâahú. Hueekaró mía 6a wobáaní làa bìa wi míten pâahú, hueekaró mía báawa làa hâawa pâahú, lé bìo mi bùenbúen lée dà-kéní mi páaníló là a Yeesu Krista bìo yi. ²⁹ Ká mi bìo sâ a Krista yi, se mi wâa lé o *Abarahaamu mànmànía. A hâ kìa na le Dónbeení dó mi jii le mí ì na a yi á bìo ò sì mia.

4

Mu wobámu lè ho keñ míten bío

¹ Bío ká lé bío á ñ wi à ñ zéení: Pâahú na ó o kía ɓànsó lé o háyónza yi, ó orén là a wobá-nñi á hueekaró mía pâahú, harí bío mu bío ɓúenbúen sã a yi mí cíee. ² Èe ká ba nùpuá ɓúi lé bña màhã wee loń orén làa bío sã a yi yi, à paráa ho pâahú na á ɓàn maá bàrá. ³ Pâahú na warén mún hía ka lòn háyúwá, á wa lé ho dímíjá bìowa wobáaní.

⁴ Ká ho pâahú na le Dónbeení bàrá á dñ, á le tonkaa mí za ó o gueé ton o haa yi. O buan míten làa bío ó o *Møyize làndá bòráá mu. ⁵ O buara gueé wó bëra a na à bña lá wee bë ho làndá yi keñ míten, á mún wó wen lè le Dónbeení zàwa. ⁶ Mu bon, mi lé le Dónbeení zàwa. Lé bùn nòn le dó mí Za Hácírí wa sia yi, dìo wee wé à wa dàń ve le pñnpñ le: «Abaa.» Mu kúará le: I Maá. ⁷ Awa, á fo wåa yínóń wobá-nñi, fo lé le Dónbeení za. A bío fo lé le za, á le kía na bío sã le zàwa yi, á le mún nì na fon.

O Poole yilera lùnkaa ho Kalasiisa bío yi

⁸ Bío mi yánkaa yí zú le Dónbeení, á mi wee sá lòn wobáaní à na haa doffina na yínóń le Dónbeení yi. ⁹ Èe ká haa laà na kà wán á mi zú le Dónbeení. Bío yàá here lé bío le zúna le mi bío sã mí yi. Awa! A mu wó kaka á mi bjinía bò bùn bìowa so na pànkawá mía, á bío júhú mía yi? Mi wi mi bini wé mu bìowa mu wobáaní le? ¹⁰ Haa wizooní ɓúi, lè haa piina ɓúi, lè haa pønna ɓúi, lè haa lùlùio ɓúi á mi wee hení bío dà. ¹¹ I zána à ho tonló na á ñ sá mi bío yi à wé káamáa.

Le bìn-tente zíkúsa

12 Wàn zàwa lè wàn hinni, i wee fio mu mi cón, mi wé lè i bío sii. Inén so yí wó iten lè mi bío sii le? Mi yí wó bío na yí se làa mi. **13** Mi zū le mu vámú lé bío nòn á i dínnáa mi cón á nín-yání bueraráá le bín-tente nòn mia. **14** Mi lò bon i vámú bío yi. Mi lá dà à pí i bío, ká mi yí wó mu. Mi guan mi lòn Dónbeení wáayi tonkaro. Mi yáá guan mi là a *Krista Yeesu bío. **15** Mi sí-wéé na fù dén bío wó kaka? Mu bon, i láa mu yí le ká mi lá dà à khúaa mi yío á à na mií, se mi wó mu. **16** Lé ho tuiá poni na á i wee mǐ na mia bío yi á i wóráa mi zukúso le? **17** Ba nùpuia mu here mi sã, ká hã yilera na màhã wi ba yi mi dãní yi á yí se. Ba wi ba kheé mia làa mi ká ba wé à mi yérémá hení barén bío. **18** Ká a nùpue here mu bío na se sã, se mu se. Ká a wee wé mu hã põnna búenbúen yi, se mu se, ká mu yí wé pâahú na á i wi làa mia mí dòn. **19** I zàwa, i wíokaa lò wee be mi bío yi lòn hää na wee te bío sii, fúaa bío mi lá a Krista férénkóomu. **20** Mu bëntíñ lá à wé sí mií à i keñ mi nísání, à yérémá i bióní bioró à bioráa làa mia. Lé bío á i yilera yáara mi bío yi.

O Akaare là a Sara bío

21 Mi bío lon! Minén na wi mi bë ho làndá yi, mi yí já bío ho bía le? **22** Mu bon, mu túara ho *ländá vúahú yi le «o *Abarahaamu yú ɓa zàwa bùaa jún. O yà-kení ó o yú là a Akaare na lé o wobá-hánlii, ká yía so ó o yú lè míñ hää Sara.»* **23** O za na ó o wobá-hánlii ton, wón ton héhaa lè ɓa nùpuia sia bío. Ká a za na ó o yú lè míñ hää wón ton le Dónbeení jii déró pànká yi. **24** Bío bía kà ɓàn kúará binbirí wi: Ba hääawa nùwā jún mu bío wee zéení le páaníi

* **4:22** Mi lorí Bío júhú búeeníi vúahú (Genèse) 16.15; 21.2

cúa-jun na le Dónbeení bò. Le nín-yání páanii bò ho pāahú na le Dónbeení nòn ho làndá yi le Sinayii búee wán. Dén páaní so zàwa lé ba wobáaní làa bío ó o wobá-hínzoró Akaare zàwa lé ba wobáaní bío sii. ²⁵ O Akaare bío wee zéení ho Sinayii búee na wi ho Arabii kõhú yi bío. O bío mún wee zéení ho Zeruzaléemu na hã laà na kà wán bío, hón na lè mí zàwa lé ba wobáaní. ²⁶ Ká ho Zeruzaléemu na ho wáayi hón wi míten. Lé horén lé wàn nu. ²⁷ Mu bon! Bío kà lé bío túara le Dónbeení bioní vúahú yi:

«Unén na yí dà máa yí za,
wéé ū sii.
Unén na yí zúna a za teró vía,
wé zéeka lè le sì-wéé.
Mu bon, o hää na 6a pâ dia
zàwa boo po a hää na 6an báa wi.»†

²⁸ Minén wàn zàwa lè wàn hínni, mi lé le Dónbeení jii déró zàwa là a *Izaaki bío sii. ²⁹ Ká ho fù lè ho yahó ó o Abarahaamu za na ton héhaa lè ba nùpuia sia bío á wee beé yía ton le Dónbeení Hácírì pànká yi lò. Lé bún mu pá karáa hää laà na kà wán. ³⁰ Eε ká lée webio túara le Dónbeení bioní vúahú yi? «Día le o wobá-hänii lén lè mí za. Lé bío ó o wobá-hänii za yí ko ò o lée hää kíia yi là a hää na wi míten za.»‡ ³¹ Awa, wàn zàwa lè wàn hínni, wa yínəní wobá-hänii zàwa, ká walé o hää na wi míten zàwa.

5

O Krista wó á wa wi waten

† **4:27** Mi loń Ezayii vúahú 54.1 ‡ **4:30** Mi loń Bío júhú búeñí vúahú (Genèse) 21.10

¹ O *Krista léra wa júná bèra a na à wa keñ waten binbirí. A mi cén ca vínvín. Mi yi bíní yí dia míten mu wobámu níi yi. ² Inén Poole wee bío le ká mi wee *kúio miten, se o Krista bío júhú wáa bínía mía mi cón. ³ I wi à i pá bíní wíoka bío mu na mia: Nùpue léé nùpue na bínía kúio miten ho *ländá bío yi ko ò o bë ho ländá mu búenbúen yi à tií jii. ⁴ Minén na wi à le Dónbeení wé mia lè 6a ní-térennia ho ländá na mi wee bë yi bío yi, mi là a Krista fáara míi yi. Mu sãamu na ó o wó làa mia á mi vínía. ⁵ Ká warén bán wee ldoní le Dónbeení Hácírí pànká yi bío wa à térén le yahó wa siadéró le yi bío yi. ⁶ Mu bon, bía páanía là a Krista cón, á bío here yínón à ū kúii tàá à ū yí kúii. Ká bío here lé ū siidéró le Dónbeení yi na wee mi le waminí wárá na fo wee wé yi.

⁷ Minén na lá wee va lè mí yahó sese, lé o yén hò mia le mi yí bíní yí bë ho tûiá poni yi? ⁸ Bío hò mia kà yí ló le Dónbeení na von mia yi. ⁹ Mu ka lè le ja-fl-za dëe na ká le dó mu dûmu yi khan à mu búenbúen lé. ¹⁰ Εε ká i láa mia, á dó i sii o Núhúso yi le bío mi wee leéka máa keñ mí dòn lè inén bë-leékanii. Ká yía màhá kúaa mia míi yi hárí ò o keñ kaka, ó o júhú á à sí.

¹¹ Wàn zàwa lè wàn hínni, ká inén lá bínía wee kàráñ 6a nùpuá le ho *kúiiró léé bío na ko, á lée webio nón á 6a tñ lá wé è jíinínáa i sánía? Mu bon, ká i lá wee wé bûn, se o Krista húmu ho *kùrùwá wán bío lá máa kánká 6a nùpuá. ¹² Awa! Le bía wee kúee mia míi yi wáa bûé mí bámu júhú kènkèrèkè le wa loń!

Mi wé dia le le Dónbeení Hácírí dí mi yahó

13 Wàn zàwa lè wàn hinni, le Dónbeení von mia à mi keń miten, èe ká mi màhã yí bë bùn yi à wé wéráa bío mí sia wee vá yi na yí se. Mi wé sá na míniyi lè le waminí. **14** Mu bon, o *Møyiize làndá búenbúen jii tun le bióni na kà yi: «Wań mi ninza làa bío á ūnén ū bëere waráa ūten bío sii.» * **15** Èe ká mi wee bónika míniyi, á wee fi míniyi, à mi zúñ mu le lé minén mi bëere wee yáa míni.

16 I wáa à bío bío kà à na mia: Mi díá le le Dónbeení Hácírí dí mí bío búenbúen yahó. Lé bùn nìna ká mi máa bë bío mí sia wee vá yi na yí se yi. **17** Bío hă sánia sii wee vá yi na yí se lè le Dónbeení Hácírí wee fi. A le Dónbeení Hácírí mún yí máa tà bío ó o nùpue sii wee vá yi. Mu mí bío jün yí máa tà míniyi. Lé bùn nòn á mi yí dà máa wé bío mi le mí i wé. **18** Ká mi wee díá à le Dónbeení Hácírí dí mi yahó, se mi bío wáa mía ho làndá níyi yi.

19 Bío wa sia wee vá yi na yí se á wee mi wérwéré. Mu lé ho bá-fénló lè ho hă-fénló lè mí siiwà, lè hă níyi-wárá. **20** Hă wònnna hăló, lè mu nín-símú wéró. Ho jinmínló, hă fio lè le yandee. Le sì-khúaarè, ho penka làa míni, ho máa jí míniyi à sanka míni lè hă kuio. **21** Hă yio na wee lé mí ninzàwa bío, ho ja-junló, ho dàndínló, lè mu bān siiwà. Bío á i bía nòn mia lè ho yahó, lé bùn á i pá wíokaa wee bío òna mia: Bía wee wé hőn wárá so búenbúen lahó mía le Dónbeení bëení díiníi.

22 Bío le Dónbeení Hácírí wee wé à mu keń o nùpue yi lé bío kà: Mu lé le waminí, le sì-wëë, ho héerà, le yi jílló, le hii wéró, le sii na se, le siidéró le Dónbeení yi, **23** Ho wayiró, ho dàni míten búa yi. Bùn bìowa so búenbúen á ho làndá yí pâ bío. **24** Bía

* **5:14** Mi loń Levii nùwá vúahú (Lévitique) 19.18

bio sã a *Krista yi bán ka lè 6a 6úaa bio 6a sña wee
vá yi lè mí sñiwà na yí se ho *kùrùwá wán. ²⁵ Bio
le Dónbeení Hácírí nñ á wa ylo wi luaráa, à mi le
wa dia waten à le Hácírí mu dí wa bio 6úenbúen
yahó. ²⁶ Mi yí le wa wé yooní waten, à wé yí cà hã
bioní làa mín, à ylo wé yí lé mín biowa.

6

Mi wé tà séení mín

¹ Wàn zawa lè wàn hinni, ká a 6úi mi zù yi ò o
wee wé mu bio na yí se, à minén na le Dónbeení
Hácírí dù yahó à bàrá a ho wã-tente wán. Ès ká
mi màhã wayí miten à wéráa mu. Ká minén na
wee wé mu cén pa miten bio, à yí dia à minén mi
bëere bñí wé mu bè-kora. ² Mi wé séení mín à
láráa mín jnún-séró. Ká mi wee wé kà, á mi ì bè o
*Krista ländá yi á à tií jii. ³ Ká a 6úi wee leéka le
minén bio jníhú wi ò o yàá yínɔní dëe, se o wee khà
miten. ⁴ Le mi ní-kéní kéní wíoka loñ bio minén mi
bëere wee búa lè míten, á mi ì mi bio mi dà à wëé
mi sña bio yi miten dñí yi, ká mi máa tèé miten là
a 6úi. ⁵ Mu bon, mi lè mí ní-kéní kéní wárá na mi
wee wé bio ciran mia. ⁶ Le yña ba wee kárán lè le
Dónbeení bioní wé lén bio ó o wee yí 6úenbúen 6úi
à hã làa yña wee kárán wo. ⁷ Mi yí khà miten. Le
Dónbeení yí máa zuañ yi. Bio ó o nùpue dù lé bñú
ó o ò lá. ⁸ Yña wee dí bio sñ hñ sñia yi wón bio khíi
yáa. Ká yña wee dí bio sñ le Dónbeení Hácírí yi, ó ò
yí le mukñí na máa vé. ⁹ Mi yí le wa tèé wa bàra
mu bè-tentewà wéró yi. Mu bon, ká wa yí khú mu
wéró yi, á wa khíi lá bio wa dñ ho pñahú na mu
ko yi. ¹⁰ Lé bñú te mu á pñahú léé pñahú na wa yú
mu 6àn nñi yi, à mi wa wé wé mu bè-tentewà lè 6a

nùpuua 6úen6úen, sònkú bìa dó mí sìa le Dónbeení yi lè warén bìo.

Móndén tèεnii

¹¹ Mi loní ho túaró na kà 6ùaakaró. Lé ınén lè i nín-bìa wee túa bìo kà á à na mia. ¹² Bìa wee kiká mia à mi *kúio miten, bán nùpuua so wi ba zéení miten à ba mi. Bìo ba wee cà lé bìo ba à wé ká ba nùpuua máa beé ba lò o *Krista *kùrùwá bìo yi. ¹³ Ba nùpuua mu wee hení ho *kúiiró bìo ká 6arén mí bëere yí máa bë ho làndá yi. Ká ba màhá wi à mi mún kúio à 6arén khòoní miten bìo yi. ¹⁴ ınén máa khòoní ıtén bìo 6úi bìo yi ká yínɔní wa Núhúso Yeesu Krista kùrùwá bìo yi. O Yeesu húmú ho kùrùwá wán bìo yi, á ho dímíjná ka lòn dèe na húrun ınén cɔ̄n. A ho dímíjná bìo dãní yi á i mún ka lè i húrun. ¹⁵ Mu bon, fo kúio loo tàá fo yí kúio loo, bùn yínɔní bìo na here. Bìo here lé bìo le Dónbeení bìnía wó wén lè ba nì-fia. ¹⁶ Le bìa 6úen6úen na à bë ho káránló na á i nòn ba yi yi à le Dónbeení wé lè mí héerà, à zùní ba màkári, à le mún wé mu lè mí nípomu 6úen6úen. ¹⁷ Le bìo kà wán ò o 6ui wáa yí bìní yí seé mi. Lé bìo ó o Krista bìo yi á hã fãani wi i wán. ¹⁸ Wàn zàwa lè wàn hínni, le wa Núhúso Yeesu Krista wé mu bë-tentewà làa mia. *Amiina!

**Dónbeenì páaní fīnle vūahū
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fce9bf